

Literatura 14. st.

- nastává nebývalý hospodářský, duchovní i kulturní rozkvět
- vzniká mnoho literárních žánrů

POČÁTKY ČESKÉHO DRAMATU

tzv. lidová dramata – méně náboženských prvků, hodně vulgarismů, zesvětštění → vykázání z kostelů do hospod a na tržiště

Mastičkář – nejstarší české drama

Velikonoční a vánoční hry

SVĚTSKÁ POEZIE

- Alexandreida** - česky psaná rozsáhlá epická báseň
- Milostné písně** (např. Dřevo se listiem odívá)
- Humorné písně** (Píseň veselé chudiny)
- „Spory“** - dialogy formou sporu, filosofické úvahy o životě (Podkoní a žák, Svár vody s vínem, Spor duše s tělem)
- Hradecký rukopis**

11 částí, např. O lišce a džbánu - první doložená česky psaná bajka, Legenda o svatém Prokopu

- staročeská Legenda o svaté Kateřině** (kvalitní staročestinou)

EPIKA

- nauková literatura (odborná díla právnictví, dějepisectví, slovníkářství...)

Mistr Klaret (vlastním jménem Bartoloměj z Chlumce, asi 1320 - 1370)

- mistr pražské univerzity.

- **veršované slovníky** - nejstarší slovníky českého jazyka

- významně se tak přičinil o vznik spisovné češtiny (je v nich zachováno téměř 10 tisíc staročeských slov, která se střídají s latinskými ekvivalenty)

- okolo roku 1360 - **nejstarší známý překlad celé Bible** (nedochovaný)

- tzv. Bible leskovecko-dráždánská

- díla Karla IV.**

Karel IV. (1316 – 1378) a literatura

- uměl 5 jazyků (lat., německy, francouzsky, česky, italsky), dopisoval si s Petrarcou

- Praha v jeho době kulturním centrem Evropy

Korunovační řád (Řád korunování českého krále a řád požehnání královny)

- čerpal z vlastních poznatků a zkušeností i z dosavadní praxe i tradice

Zlatá bula Karla IV. - není literární, ale právní dokument

Vita Caroli (lat., vlastní životopis)

Leg. o Sv. Václavovi (lat.)

Kroniky na objednávku Karla IV.

- chtěl světu představit své předky, domov a vlastní politické názory, postupně (5x)

objednával kroniky, ale žádná se mu nelíbila, až se na ní sám podílel

(nejúspěšnější – kronika Přibíka Pulkavy z Radenína - Karel IV. mu do práce výrazně

zasahoval, nechal mu shromáždit starší české záznamy a listiny – i tak nebyl spokojený úplně)

Kronika česká, někdy též Nová kronika česká

- latinsky, český překlad udělal sám Pulkava, brzy přeložena i do němčiny